

CZECH ATLANTIC FORUM

ČTVRTLETNÍK ČESKÉ ATLANTICKÉ KOMISE

ROČNÍK 2020 / číslo 4

NATO Memoriál, Fréthun, září 2020

Před NATO Memoriálem: Dr. et Dr. Jan Berwid-Buquoy, drží v ruce francouzskou diplomatickou doložku o volném tranzitním průjezdu, SRN – Belgie – Francie (Fréthun). Uprostřed prezident NATO Memoriálu Willy Breton. Vpravo vedoucí vojenské delegace ČAKO, pplk. v. v. Ing. Miroslav Tlamicha.

Foto: Iveta Hrbková

Delegace ČAKO před NATO Memoriálem. Zadní řada zleva: Eugen Berwid, Ing. arch. Radomil Vlk, Willy Breton, „duchovní otec ČAKO“ Ondřej Soběslavský. Přední řada zleva: Josef Niemeč, Dr. et Dr. Jan Berwid-Buquoy, pplk. v. v. Ing. Miroslav Tlamicha.

Foto: Iveta Hrbková

Vážení a milí čtenáři,

oproti jaru, kdy byla Česká republika v koronaviru premiantem, je v podzimním čase psaní těchto řádků (počátek listopadu) jednou z nejhůře postižených zemí. Dovolte mi proto vyslovit velké poděkování a uznání všem pomáhajícím a pečujícím subjektům - profesím a hlavně konkrétním obětavým lidem, kteří se snaží minimalizovat zdravotní dopady pandemie a o její brzké překonání.

Nepropadejme strachu, tísní, pocitu kulturní vyprázdněnosti a beznaději, tuto zdravotně - sociální (potažmo ekonomickou) krizi společně úspěšně překonáme!

Přes postupné společensko-pracovní umrtvení standardního dění (částečně v září, plně v říjnu a v listopadu), ČAKO neustává ve svých aktivitách a tepe životem.

Ve dnech 10. - 13. 9. 2020 se i za uvedených nepříznivých okolností uskutečnila avizovaná cesta delegace ČAKO do francouzského Fréthunu. Ačkoli tradiční slavnostní pietní akce byla zrušena, činitelé ČAKO byli oficiálně přijati vedením NATO Memorial Federation, jmenovitě prezidentem Willy Bretonem, a byl vykonán pietní akt zorganizovaný spec. pro naši delegaci. Následně proběhla osobní jednání a doprovodný program a bylo potvrzeno vybudování a slavnostní odhalení Památníku ČAKO českým padlým v misích NATO v září 2021. Více čtěte uvnitř čísla.

V přímé gesci předsedy a generála ČAKO bude inaugurován nový Cyklus „Setkání ČAKO s osobnostmi“, který je zacílen na elitní české a zahraniční představitele z bezpečnostní oblasti. Jednotlivá setkání se začnou uskutečňovat ihned po uvolnění stávajících restriktivních opatření (nouzový stav, omezení pohybu, zákaz sdružování).

Přes zásadně omezující epidemické podmínky delegace ČAKO položila věnec dne 7. 11. 2020, v předvečer tradičního pietního aktu, u příležitosti Remembrance Day v Berlíně, a tím uctila památku padlých hrdinů.

Významnou expertní konferenci „Česká bezpečnostní komunita v mezinárodním kontextu“ bude možné realizovat až v podzimním termínu (říjen či listopad) roku 2021, vývoj pandemie COVID-19 nedává dřívější možnost s ohledem na stav v Evropě i v zámoří (hosté z USA, Velké Británie, Francie, SRN atd.).

Na 11. 12. 2020 od 11 hodin je plánováno slavnostní odhalení Memoriálu česko-německé spolupráce vybudovaného péčí ČAKO v areálu zámku Tábor-Měšice, pokud koronavirová situace dovolí.

Věnujte pozornost analytické stati J. Vítka, šéfporadce předsedy ČAKO, k současným bezpečnostním výzvám a evropské kolektivní bezpečnosti. Text je soustředěn na působení a současnou kondici EU a NATO.

Po této stati následuje mé zamyšlení k hodnotové ukotvenosti euroatlantické civilizace.

Čtěte i další zajímavé rubriky v tomto čísle.

Průběžně jsou vedena přínosná jednání s MO, MZV a ÚV ČR a dalšími partnerskými subjekty o budoucí spolupráci. Právě takové kooperaci příkládá ČAKO velkou důležitost včetně rozvíjení přátelských a obohacujících vztahů s mezinárodními a diplomatickými partnery (SRN, Francie, Velká Británie, USA, Rakousko a další).

Za ČAKO shledávám velmi inspirativní doporučení týmu arm. gen. v. v. Petra Pavla, která navrhuje zřízení pozice státního tajemníka pro bezpečnost, jenž by byl současně hlavním bezpečnostním poradcem premiéra. Tento model by měl být seriózně projednán.

ČAKO je znepokojena trendem posledních měsíců v USA a následně i v Evropě, kdy dochází k hanění, poškozování či přímo ničení tradičních národních symbolů, jakož i symbolů atlantické a evropské civilizace (pomníky, sochy historických osobností). Tento trend považuje za zhoubný.

Děkuji těm, kteří konají ve prospěch bezpečnosti ČR a tím zároveň posilují záruky evropské bezpečnosti.

Přeji všem optimistickou mysl, požehnané svátky vánoční a ZDRAVÝ, úspěšný rok 2021!

VITA BREVIS, ARS ETERNA

Váš

doc. Pavel Bílek

NATO Memoriál, Fréthun 2020

PRIVILEGIUM PRO ČESKOU REPUBLIKU

Britský admirál Horatio Nelson v roce 1805, před námořní bitvou u Trafalgaru, prohlásil: „Když Bůh chce, tak střílejí i košťata!“ Tentokrát chtěl všemohoucí dopomoci k neobvyklému zážitku zviditelnění České republiky.

Federace NATO Memoriálu (Fédération du Mémorial de l'OTAN) ve francouzském Fréthunu totiž, na základě Corony – Covid 19, zrušila každoroční pietní akt, který se měl konat dne 12. 09. 2020. Tohoto pietního aktu se pokaždé zúčastní cca. 500 zástupců takřka z celého světa, aby ve Fréthunu vzdali hold padlým vojákům v misích NATO.

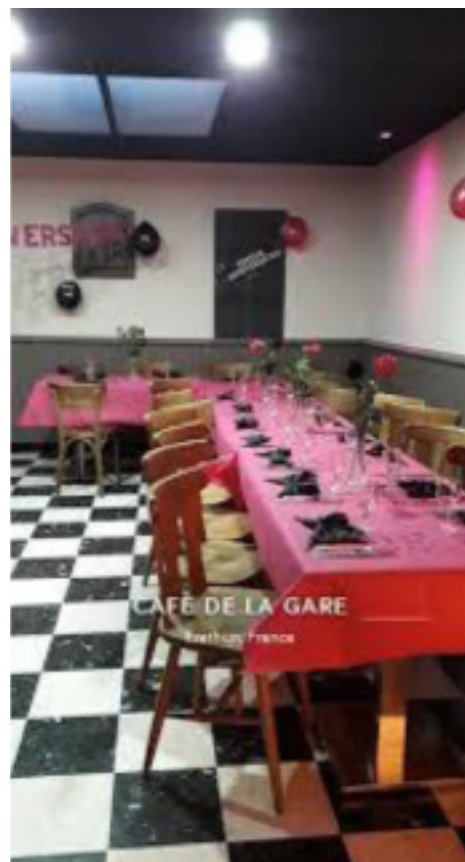
Tentokrát však byli pozváni pouze zástupci České atlantické komise (ČAKO), což je pro naši vlast, prostřednictvím ČAKO, jedinečné a neobvyklé privilegium. Vedení Federace NATO Memoriálu a zástupci francouzských vládních úřadů vedou ČAKO jako jedinou legitimní organizaci zastupující, při této příležitosti, Českou republiku.

Šlo v první řadě o to dojednat s delegáty ČAKO výrobu a umístění pomníku padlým českým vojákům v misích NATO. Zhotovení náhrobního kamene se ujala jedna belgická pohřební firma, která již vyrobila památníky padlým německým a belgickým vojákům v misích NATO. Původně dokonce zhotovila i centrální monument NATO Memoriálu. Máme tedy dostatečnou záruku v tom, že výroba pietního náhrobního kamene, na počest našim padlým vojákům, se nalézá ve spolehlivých rukou.

Abychom mohli mít nerušený průběh cesty z Prahy (resp. z Táboru), v době silných omezení následkem COVID – 19, přes SRN a Belgii do severofrancouzského Fréthunu, vystavila nám francouzská vláda diplomatickou tranzitní doložku. To nám zaručovalo volný průjezd bez jakýchkoli hraničních kontrol. I tento akt je důkazem úcty a vážnosti, jakou požívá ČAKO a tím i Česká republika na výsostném území Francie.

Před monumentem NATO Memoriálu přednesl uvítací projev prezident Willy Breton a poté následovala církevní poznámka našeho „duchovního otce“ ČAKO, faráře Ondřeje Soběslavského. Věnc k podstavci memoriálu položil vedoucí vojenské delegace ČAKO, pplk. v. v. Ing. Miroslav Tlamicha a seržant ČAKO, MUC. Eugen Berwid. Po ukončení pietního aktu nás prezident Willy Breton a francouzská delegace pozvali do blízké restaurace „Café de la Gare“, kde nás očekával reprezentativní oběd.

Naši francouzští hostitelé v restauraci „Café de la Gare“ ve Fréthunu: Senátorka Catharina Fournier(ová) a vládní úředníci Jean-Francois Rapin s Guy Heddebeauxem.

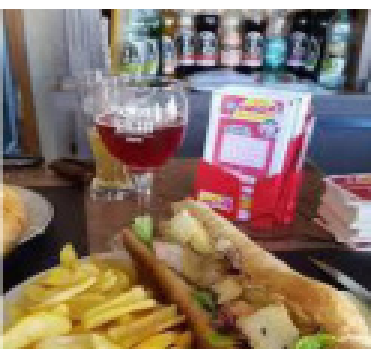
Foto: Bärbel Berwidová-Buquoyová

Po obědě nás prezident Federace NATO Memoriálu pozval na prohlídku vojenského muzea „La Coupole“ ve Wizernes, vytesaného ve skále, kde se v době 2. světové války vyráběly německé rakety V-1 a V-2.

Po ukončení prohlídky následovala pozvánka do občerstvovacího salonku (Salon avec rafraîchissements) muzea na „odpolední přesnídávku“ (goûter de l'après-midi) při kávě, tak jako original plněných francouzských bagetách a croissant s čokoládovou náplní.

Francouzská studená kuchyně je proslulá a světoznámá.

Oblíbenou severofrancouzskou pochoutkou je rozpůlená bageta plněná různými druhy sýra, salámů a šunkou... Jako příloha slouží bramborové hranolky (pommes frites) a nezbytná je i sklenka jablečného calvadosu.

Foto: Bärbel Berwidová-Buquoyová

Německá „tajná“ zbraň, raketa V-1 ve vojenském historickém muzeu „La Coupole“ v severofrancouzském Wizernes. Foto: Miroslav Tlamicha

Česká i francouzská delegace v severofrancouzském Wormhoutu před budovou bývalého velitelství Československé samostatné brigády. Zde složila v květnu 1945 kapitulaci německá armáda okupující severní Francii a jižní Belgie do rukou brigádního generála Aloise Lišky...

Cedule je bohužel umístěna tak nešťastně vysoko, že její text je bez žebříku takřka nečitelný. Na tuto zásadní vadu nás upozornila i francouzská vládní delegace: „Le texte ne peut être vu que le menton levé vers le ciel...“ (Text lze sledovat pouze s bradou zvednutou k nebi...).

Foto: Iveta Hrbková

Celodenní návštěvu jsme ukončili odjezdem do severofrancouzského městečka Wormhoutu, kde jsme u budovy bývalého velitelství Československé samostatné obrněné brigády. Zde složila v květnu 1945 kapitulaci německá armáda okupující severní Francii a jižní Belgie do rukou generála Aloise Lišky. Slavnostní řeč při této příležitosti přednesl prezident NATO Memoriálu, Willy Breton a vedoucí vojenské části delegace ČAKO, pplk. v.v. Ing. Miroslav Tlamicha. Duchovní stránku věci zajistil Ondřej Soběslavský. Nakonec vyzval pplk. v. v. Tlamicha prezidenta Bretona k návštěvě Tábora ke dni „ANZAC DAY“ na 26. 04. 2021. Oslovený přislíbil účast s francouzskými vládními zástupci a požádal zdali by bylo možné, aby česká strana umožnila francouzským delegátům styk s politickými, vojenskými a vládními osobnostmi České republiky.

Jan Berwid-Buquoy

Navštívili jsme

Fréthun

Fréthun je malá francouzská obec v departementu Pas-de-Calais.

Calais-Fréthun je první stanicí na kontinentální straně trasy Eurostar. Eurotunel (anglicky Channel Tunnel) je v češtině používaný výraz pro podmořský tunel pod Lamanšským průlivem, vedoucí mezi anglickým Folkestone a francouzským Coquelles u Calais, který je dlouhý přes 50 km.

Fréthun je ale také známý jako místo Památníku NATO. Jeho účelem je uctít si památku vojáků (vojenských, policejních a četnických), kteří obětovali své životy v rámci NATO. Památník umožňuje rodinám, přátelům a podporovatelům přemýšlet, pamatovat si a nezapomínat, zapojovat nové generace a podporovat je. Památník je také symbolem míru a smíření.

Památník NATO byl slavnostně otevřen 25. 2. 2012 za přítomnosti rodin těch, kteří zahynuli, nebo byli

zraněni při zahraničních operacích (OPEX), národních zástupců francouzského státu, konzulárních zástupců a také zástupců vojáků ze zemí NATO.

Účelem Památníku federace NATO je propagovat a posilovat hodnoty, které sděluje. Rozvíjet programy, oživovat povinnost vzpomínání a pomáhat obětem (vojáci zabití nebo zraněni během operací NATO) a jejich rodinám. Sdružuje všechny lidi, instituce nebo sdružení, kteří sdílejí její hodnoty vzájemné pomoci a chtějí být spojeni s jejím rozvojem. V budoucnu si přeje poskytnout dary ve prospěch protetického výzkumu zraněných vojáků i civilistů.

Prostřednictvím Památníku Federace NATO si klade za cíl rozvíjet a pokračovat v povinnosti vzpomínat, aby bylo možné zapojit nové generace do rámce evropské výstavby a mezinárodních vztahů.

Tento památník je v Evropě jedinečný. Byl vytvořen jako pocta mrtvým z 28 členských zemí EU, NATO i partnerských zemí.

Ani jeho umístění není náhodné, Fréthun se skutečně nachází v srdci Evropy.

Popis památníku:

Plně leštěný žulový pomník model "Orion" včetně:

- Základna 120x120x10
- Základna 80x80x15
- Dvě stély s logem NATO vyrytým bílou barvou 80x180x12

* Na první stéle: gravírování zlatých listů pod zkratkou NATO:

V PAMĚTI VOJÁKŮ, KTEŘÍ POLOŽILI SVÉ ŽIVOTY VE SLUŽBÁCH NATO

* Na druhé stéle: rytina v barvě 28 členských vlajek NATO pod vlajkou NATO

* Na základně přijímající stély: gravírování barvy zkratky AE-COPSD a textu Evropské asociace Členové sboru a organizací veřejné bezpečnosti a obrany a malba rytiny zkratky CNAMFSA a národní kruh bývalé francouzské armády umístěný v Německu.

Zleva stojí: „Duchovní otec ČAKO“ Ondřej Soběslavský, pplk. v. v. Ing. Miroslav Tlamicha, prezident NATO Memoriatu Willy Breton a Dr. et Dr. Jan Berwid-Briquoy.

Foto: Meta Hrbková

Willy Breton

Willy Breton, rodák z Pont-Audemer vytvořil jediný památník NATO v Evropě. Voják, který žil v Préauxu poblíž Pont-Audemer (Eure) až do svých 16 let, je nyní místní, ale i mezinárodní osobností.

Prezident Památníku NATO, Willy Breton, se během svých více než 34 let služby v četnictvu dobrovolně účastnil tří spojeneckých misí: v Bosně (září 1997 - květen 1998), v Kosovu (září 2003 až květen 2004) a v Afghánistánu v období od prosince 2009 do června 2010.

Říká zlomeným hlasem: „V Afghánistánu byly ztráty spojenců četné. Když zemřel francouzský kapitán Christophe Barek-Deligny a nizozemský voják Luc Janzen, měl jsem na starosti všechny správní a soudní záležitosti. Šli jsme pro těla. Při opuštění tábora ve 3 hodiny ráno udělali všichni vojáci tábora, včetně

Afghánců, čestnou stráž pro dva zemřelé muže. A mohu vám říci, že to je ten druh věci, který vám vytrhne vnitřnosti, protože každý měl v ruce světlo, které doprovázelo těla něco málo přes kilometr do letadla. Všichni zaměstnanci tábora byli venku.“

Oba vojáci, Christophe Barek-Deligny a Luc Janzen, byli zabití výbuchem improvizovaného výbušného zařízení (IED).

Po této tragické epizodě se po svém návratu do Francie rozhodl uctít památku obou vojáků. A také všech mužů (vojáků, policistů a četníků), kteří obětovali své životy ve službě NATO.

Aby tuto myšlenku realizoval, založil organizaci „Fédération du Memorial de l'OTAN“ (FMO).

Celkově investoval přibližně 30 000 EUR, které si naspořil do důchodu, do výstavby a inaugurace Mémorial NATO.

„Pro mě tento památník představuje přátelství a bratrství. Znamená také smíření a mír,“ říká Willy Breton. Je to symbol pomalu se rozvíjející evropské kultury, vzpomínky na všechny, kteří se jménem své vlády zúčastnili operací pod vlajkou NATO a při tom přišli o život.

O loňské účasti delegace ČAKO na Memoriálu psal v obsáhlém článku Jan BERWID-BUQUOY ve čtvrtletníku CZAFO číslo 4/2019.

Před budovou Musée du Mur de l'Atlantique stojí zleva Radomil VLK, Miroslav TLAMICHA, Jan BERWID-BUQUOY, Bärbel BERWIDOVÁ-BUQUOYOVÁ, Josef NIEMEC, Ondřej SOBĚSLAVSKÝ a Eugen BERWID

Foto: Iveta Hrbková

Účastníci naší delegace navštívili rovněž Muzeum atlantické zdi ze druhé světové války. Batterie Todt, Audinghen, Côte d'Opale, Francie je vlastně vojenský bunkr předělaný na muzeum.

Velmi zajímavé a poučné je to i pro někoho, kdo vojenskou historií moc nemusí. Muzeum spravují dobrovolníci z vlastních fondů a nedostali na něj žádné dotace. Při hezkém počasí je vidět až do Anglie, kam mířil kanon instalovaný zde za druhé světové války. V muzeu je i pár českých kousků historie. Po okolí jsou pak další bunkry.

Claude-David Davies, majitel hotelové restaurace ve Wissantu, koupil pozemek, na kterém se nacházela Casemate 1, aby jej otevřel veřejnosti a proměnil jej v muzeum. Práce potřebná k otevření expozice pro veřejnost byla značná. K odstranění nahromaděného bahna bylo nutné

použít lopaty a krumpáče. Po zastavení infiltrace vody byla tato následně odčerpána. S pomocí několika lidí a po třech letech práce bylo v roce 1972 otevřeno toto soukromé muzeum o druhé světové válce Musée du Mur de l'Atlantique.

Vnější kovové schodiště, později demontované, nahradilo staré betonové, zničené v r. 1944. To umožnilo přístup na střechu, která byla osazena zábradlím a zpřístupněna veřejnosti.

Vnitřek kasematu se postupně transformoval do showroomů zbraní, různého vybavení a dokonce i některých vozidel, jako jsou motocykly nebo malé nákladní vozy.

Mimo muzeum je na železných drahách vedle vojenských vozidel a tanků vystaveno jedno ze dvou přežívajících německých železničních děl Krupp 28 cm K5. Na počátku 80. let 20. století

se o existenci tohoto 28 cm děla K5 Ausführung D (model D), původně umístěného ve Fort Nieulay (Stp 89 Fulda) v Calais, dozvěděl zakladatel muzea. Po letech jednání s francouzskou armádou byl kanon K5 transportován v roce 1992 z Atelier de Construction de Tarbes (ATS) v Tarbesu na severu Francie. Původ děla není jasný, ale předpokládá se, že bylo ukořistěno u Montélimar v jižní Francii, když byla zajata děla Eisenbahn Batterie 749.

Četné předměty z druhé světové války jsou také vystaveny mimo kasematu 1, mezi nimi jedno protiletadlové dělo 8,8 cm Flak 18/36/37/41 polopásový obrněný transportér OT-810 (československá poválečná verze z SdKfz 251), což je 75-mm Pak 40 protitanková zbraň, a belgická brána (protitankový ocelový plot) a několik českých ježků a protitankových čtyřštěňů.

Wormhout

Delegace ČAKO využila také letos možnost navštívit zámek v obci Wormhout, kde v roce 1944 sídlilo spojenecké velitelství generála Lišky.

Přístav Dunkerque se po vylodění spojenců v Normandii stal jednou z německých bašt na francouzském pobřeží. Českoslovenští vojáci se do jeho obléhání zapojili na začátku října 1944. Velitel československé brigády Alois Liška byl jmenován operačním velitelem Dunkirk Forces, k nimž kromě Čechoslováků patřily také britské, kanadské a francouzské jednotky.

Během sedmiměsíčního obléhání se s výjimkou několika výpadů kolem přístavu odehrával vleklý poziciční boj, v němž padly téměř dvě stovky československých vojáků. Velitel přibližně 12 tisíc německých vojáků Friedrich Frisius až do konce války odmítal kapitulaci. Podepsal ji až 9. května 1945 na zámku ve Wormhoutu.

Tuto událost připomínala pamětní plaketa, která je v současné době umístěna ve Vojenském historickém ústavu v Praze.

Nová pamětní deska byla odhalena dne 21. 5. 2017 na zdi malé budovy, která zbyla ze zámku, kde v roce 1944 sídlilo spojenecké velitelství. Vznikla na návrh českého Vojenského historického ústavu. Slavnostního ceremoniálu s vojenskými poctami se zúčastnili čeští vojáci v dobových uniformách legionářů první světové války i čestná jednotka francouzské armády.

Nová Pamětní deska kapitulace pevnosti Dunkerque, umístěná ve středu obce Wormhout, nese tyto nápisy:

**ZDE VE WORMHOUTU V DOPOLDNÍCH HODINÁCH
9. KVĚTNA 1945, DEN PO PODEPSÁNÍ VŠEOBECNÉ
NĚMECKÉ KAPITULACE V BERLÍNĚ, ČESKOSLOVENSKÝ
BRIGÁDNÍ GENERÁL ALOIS LIŠKA
V DOPROVODU ČESKOSLOVENSKÝCH, BRITSKÝCH
A FRANCOUZSKÝCH DŮSTOJNÍKŮ PŘIJAL
BEZPODMÍNEČNOU KAPITULACI NĚMECKÝCH
ODDĚLŮ OPEVNĚNÝCH V PEVNOSTI DUNKERKU OD 21. 9. 1944.**

**ICI, À WORMHOUT, DANS LA MATINÉE DU 9 MAI 1945
AU LENDEMAIN DE LA CAPITULATION GÉNÉRALE
ALLEMANDE À BERLIN, LE GÉNÉRAL DE BRIGADE
TCHÉCOSLOVAQUE ALIS LIŠKA, EN TOLÈRE D'OFFICIERS
TCHÉCOSLOVAQUES, BRITANNIQUES ET FRANÇAIS
REÇUT LA REDDITION SANS CONDITION DES TROUPES
DE DUNKERQUE RETRANCHÉES DANS LA FORTERESSE
DE DUNKERQUE DE PUIS SEPTEMBRE 1944.**

Více informací o generálu Liškovi a jeho úloze v operaci Dunkirk Forces se dozvíte z článku Jitky Lenkové uveřejněném ve čtvrtletníku CZAFO číslo 4/2019.

Miroslav Fehér

Letošní České exportní fórum, které se uskutečnilo 29. července 2020 v Černínském paláci, řešilo strategii restartu českého průmyslu a exportu. Všichni zúčastnění se shodli, že turbulentní světová ekonomika přináší zvýšená rizika, a že základem jsou aktuální, přesné informace a financování.

Ministr zahraničních věcí Tomáš Petříček představil novou Mapu strategických příležitostí, která doplňuje a navazuje na Mapu globálních oborových příležitostí. „Cílem publikace je kromě prezentace aktuálních strategických sektorů rovněž i přispět k pochopení dopadů pandemie koronaviru na český export, a to pomocí představení dosavadních proměn ekonomik vybraných zemí jak z pohledu fiskálních reakcí národních vlád, tak v makroekonomických souvislostech spolu s budoucím ekonomickým vývojem a faktory, které jej ovlivňují,“ uvedl šéf české diplomacie.

V reakci na koronavirus vznikl i program PROPEA, který podporuje trvalou přítomnost českých firem na zahraničních trzích a poskytuje jim potřebnou oporu při realizaci složitějších a dlouhodobých obchodních a investičních aktivit ve vybraných teritoriích. V roce 2020 je pilotně spuštěn v 10 zemích.

V následujícím vystoupení guvernér České národní banky Jiří Rusnok všechny přítomné exportéry ujistil, že máme zdravý a odolný bankovní sektor a nízké zadlužení a i díky vlastní měně jsme schopni dobře veškeré externí šoky zvládnout.

Na fóru dále vystoupili vicepremiérka a ministryně financí Alena Schillerová, předsedkyně TOP 09 Markéta Pekarová Adamová a předseda KDU-ČSL Marian Jurečka.

Fakta po koronavirové krizi mluví jasně. Covid-19 smaže 3-4 roky růstu a vrátí nás na úroveň roku 2016. Ztráta produkce v prvním čtvrtletí letošního roku činila 23 miliard, a to do něj karanténa zasáhla pouhými dvěma týdny. Odhady ekonomů mluví o ztrátě cca 180 miliard korun. Česká ekonomika stojí na exportu, na rekordní čísla z posledních let bohužel můžeme zapomenout. Špatná situace ve většině zemí světa české ekonomice rozhodně nenahrává a oživení bude pozvolné.

Asociace exportérů udělala mezi svými členy před Českým exportním fórem průzkum, který se týkal právě dopadů koronavirové krize. Vyplývá z něj, že pandemie negativně ovlivnila 93 % firem, které očekávají v meziročním srovnání propad tržeb.

Nejvíce jim komplikovalo podnikání uzavření hranic, omezení poptávky, zpoždění plateb a uzavření škol (zaměstnanci na ošetřovném). 64 % firem sdružených v Asociaci exportérů registrovalo zhoršení platební morálky.

21 % firem hodnotilo pomoc státu jako nedostatečnou, ani jedna ji neoznačila jako výbornou. 57 % propustilo nebo se chystá propustit zaměstnance.

V průzkumu, který Asociace realizovala společně s Raiffeisenbank pro zveřejnění Indexu exportu, se majitelé firem shodují v tom, že nejúčinnější pomocí, kterou by mohli firmám poskytnout stát, by bylo

snížení daňového zatížení práce, které je v Česku jedno z nejvyšších. Podle místopředsedy Asociace exportérů by situaci českého průmyslu a exportu pomohlo také uzákonění „kurzarbeitu“, který dlouhodobě funguje v Německu, Velké Británii nebo v Itálii.

„Uzákonění kurzarbeitu by bylo pro stát až 10x levnější než vyplácení podpory v nezaměstnanosti. Pro příklad: 1 % nezaměstnaných je cca 75 tis. lidí, medián mzdy je cca 29 tis. Kč/měs. Jeden nezaměstnaný v prvních 2 měsících nezaměstnanosti stojí stát 15 tis. Kč/měsíčně. Zároveň za něj stát nedostane daně a odvody ve výši 17 tis. Kč/měs., což je ztráta pro stát cca 32 tis. Kč., tzn. že 1% nezaměstnaných přibližně stojí stát 2,4 mld. Kč/měs. 1 den v týdnu kurzarbeitu stojí stát cca 3 tis. Kč/měs. A z toho vychází, že 75 tis. zaměstnanců na kurzarbeitu bude stát 225 mil. Kč/měs,“ vysvětluje místopředseda Asociace exportérů České republiky Otto Daněk.

V rámci českého exportu má své nezastupitelné místo i oblast strategického bezpečnostního průmyslu, v níž je Česká republika tradičně považována za respektovanou zemi s prémiovou nabídkou.

Pavel Bílek, Jaroslav Prošek

Z nebe ho sundali teroristé

F/O Frank KNAP
London - 1945

I když se to zdá neuvěřitelné, Františka Knapa u RAF stihl právě tento osud 17. července 1941. Co mu předcházelo?

Budoucí letec se narodil 11. prosince 1911 v Praze v rodině drobného úředníka a ženy v domácnosti. U firmy Baťa ve Zlíně se nejdříve vyučil jako sekáč usně a pokračoval na Baťově obchodně průmyslové škole práce. Shodou okolností studoval v jedné třídě a bydlel na ubytovně i s Tomášem Baťou ml.

Po základní vojenské službě, kterou František Knap vykonal v letech 1933 až 1935 v dělostřeleckém učilišti v Olomouci, byl roku 1936 ve svých 25 letech vybrán jako reprezentant firmy Baťa do Libanonu. Začátek 2. světové války ho tak v roce 1939 zastihl v Bejrútu, odkud po vyhlášení mobilizace doputoval do Francie a byl automaticky zařazen do Cizinecké legie. Již tam se Františkovi podařilo dosáhnout přerážení od pěchoty k letectvu.

Po kapitulaci Francie koncem června roku 1940 byl evakuován v rámci akce Dynamo do Velké Británie, kde ve dvouměsíčním střeleckém kur-

su ve skotském Dumfries dosáhl nejlepších střeleckých výsledků. Na jaře roku 1941 už nastoupil k 311. čs. bombardovací peruti RAF na letišti East Wretham k operačním letům. Absolvoval celkem 22 doložených operačních letů, poslední z nich na bombardéru Vickers Wellington KX-N (R 1718) sestřeleném nepřitelem.

Později se ale prokázalo, že k fatálnímu poškození tohoto stroje nedošlo zásahem zvenčí, ale v důsledku exploze uvnitř stroje. Prakticky neovladatelný letoun potom posádka opustila na padácích. Až později se ukázalo, že ve stroji byla s největší pravděpodobně nastražena bomba, zřejmě některým z utajených příslušníků IRA v řadách pozemního personálu.

Následující osudy našeho palubního střelce byly poměrně šťastné alespoň v tom, že se dočkal osvobození. Ne však svobody. Po válce se František Knap ještě jednou setkal v kavárně na Václavském náměstí v Praze s Tomášem Baťou ml. Tam mu jeho dávný kamarád nabídl vedení jedné ze svých poboček v zemi dle Františkova výběru. František Knap však tuto velkorysou nabídku s díky odmítl a zůstal i nadále doma ve službách čs. letectva.

Zřejmě naneštěstí.

Již 1. května 1950 byl převelen od letectva k dělostřelectvu, o tři měsíce později musel odejít do zálohy a z existenčních důvodů byl potom donucen nastoupit do zaměstnání v závodě na výrobu ocelových lan za Prahou, kde pracoval až do svého odchodu do důchodu v roce 1971.

V září roku 1964 Ministerstvo národní obrany uznalo neoprávněnost jeho propuštění z armády a dodatečně jej povýšilo do hodnosti podplukovníka letectva v záloze a dne 29. května 1991 byl rozkazem ministra obrany povýšen do hodnosti plukovníka a dožil se tak své úplné satisfakce.

Zemřel tiše po dlouhé nemoci v Praze dne 3. července 1999 ve věku nedožitých 88 let jako nositel řady vyznamenání a ocenění.

V roce 2006 byl Františku Knapovi in memoriam udělen titul čestného občana městské části Praha – Letňany a byla po něm pojmenována jedna z letňanských ulic. Jméno nejen statečného, ale i morálně pevného letce RAF tak mají tamní občané denně na očích.

Jitka Lenková

s využitím podkladů Jiřího Knapa, syna Františka Knapa

Plk. let. v. v. František KNAP
Praha - 1995

Rok 2020 přinesl výrazný důraz a výzvy pro řešení nových rozměrů hrozeb

Letošní rok bude zcela jistě z mnoha důvodů vnímán jako zlomový. V posledních letech jsme svědky skloňování důrazu na řadu hrozeb jako je kybernetická bezpečnost, hybridní hrozby, bezpečnostní ekosystém a v neposlední řadě globální pandemie. Objevují se nové, stále komplexnější přeshraniční a meziodvětvové bezpečnostní hrozby, které podtrhují potřebu užší spolupráce v oblasti bezpečnosti na všech úrovních. Tím dochází i k významnému vlivu a potřebě redefinovat klasická bezpečnostní dogmata. Pod daleko větší tlak se dostávají rozhodující témata, která rezonují již mnoho měsíců při rozpravách o bezpečnostních tématech.

Evropská komise představila novou bezpečnostní strategii EU na období 2020 až 2025 právě se zaměřením na prioritní oblasti, v nichž EU může významně podpořit členské státy při zajišťování bezpečnosti všech lidí žijících v Evropě. Jedná se o boj proti terorismu a s organizovanou trestnou činností, prevence a odhalování hybridních hrozeb, zvyšování odolnosti kritické infrastruktury a podpory kybernetické bezpečnosti, výzkumu a inovací. Nová strategie přináší nástroje a opatření k zajištění bezpečnosti ve fyzickém i digitálním prostředí. Zcela jistě tato strategie bude výrazným impulsem k prohlubování bezpečnostní spolupráce států Evropské unie, ovšem i spolupráce se Severoatlantickou aliancí. Jedním z cílů je obrousit hroty negativních dopadů tendencí špatné předvídatelnosti transatlantických vztahů, politicky rozdílných přístupů uvnitř NATO a EU.

Technologický rozmach rychlejších, chytřejších mobilních zařízení, rozvoj technologií 5G, ovšem i věci, které jsme vídali ještě nedávno spíše jako sci-fi či ve filmech a lá James Bond či Mission Impossible a podobných. Jedná se tedy mohutný rozmach inteligentních aut, inteligentních budov, inteligentních měst a inteligentních infrastruktur. Ruku v ruce s tímto rozvojem je položen akcent na ochranu dat, ochranu osobních údajů, ochranu kritické infrastruktury před kyberzločinci. Kybernetická bezpečnost musí být základním prvkem každého produktu či systému od samého okamžiku jeho vytváření. Pro rozvoj a udržení moderní digitální společnosti a ekonomiky musí být dosaženo hluboké bezpečnostní integrace. Tato integrace je založená:

- **na sdílení informací v reálném čase, rychlost je významně kritická veličina pro zajištění bezpečnosti.** Kybernetický zločin nezná hranice politické ani geografické a v kontextu globálně propojeného světa a ekonomik se globální bezpečnost a kybernetická

bezpečnost značně prolínají, respektive staly se jedním a tím samým.

- **budování společné vize** spočívá v přijetí společných přístupů k vytvoření globální integrované strategie kybernetické bezpečnosti. To se opírá o veřejné i soukromé organizace, které by jinak mohly mít konkurenční zájmy spojující se kolem společného cíle vzájemné ochrany – něco podobného jako NATO, které je založeno na jasně definovaných základních principech. Tato vize integrované kybernetické bezpečnosti musí být komplexní a se schopností předvídat další kroky kybernetických zločinců, nikoli pouze na ně pouze reagovat. Stejně jako má NATO dobře vycvičené armády a neustále se vyvíjející strategie bojiště, musí být společná vize funkční a musí se zabývat tím, jak nejlépe řešit technické výzvy účinné kybernetické bezpečnosti. Důležitým momentem je zvyšování znalostí a dovedností. Samozřejmostí musí být i překonání falešného dělení mezi offline a online, mezi fyzické a digitální prostředí, mezi vnější a vnitřní bezpečnostní hrozby.

- **potřeba budování infrastruktury s vysokým nárokem na výpočetní výkon s jasným cílem chráněný svět**

Nedávné teroristické útoky se zaměřily na veřejné prostory, včetně míst konání bohoslužeb a dopravních uzlů, přičemž využily jejich otevřené a přístupné povahy. Nová bezpečnostní strategie EU předpokládá intenzivnější veřejnosoukromou spolupráci, aby byla zajištěna silnější fyzická ochrana veřejných míst a adekvátní detekční systémy.

Stále častější a důmyslnější jsou kybernetické útoky. Evropská komise by měla do konce roku 2020 dokončit přezkum směrnice o bezpečnosti sítí a informací (hlavního evropského právního předpisu o kybernetické bezpečnosti) a nastínit strategické priority v oblasti kybernetické bezpečnosti, aby EU mohla předvídat vyvíjející se hrozby a reagovat na ně.

Kromě toho Evropská komise rovněž identifikovala potřebu mít společnou kybernetickou jednotku jakožto platformu pro strukturovanou a koordinovanou spolupráci.

EU by také měla pokračovat v budování a udržování pevných mezinárodních partnerství, aby mohla dále předcházet kybernetickým útokům, odrazovat od nich a reagovat na ně a rovněž prosazovat standardy EU pro zvýšení kybernetické bezpečnosti partnerských zemí.

Evropská bezpečnost se dostala do popředí zájmu také v důsledku koronavirové krize, která otestovala

odolnost evropské kritické infrastruktury, připravenost Evropy na krizi a její systémy krizového řízení. Jako nenaplněné se prozatím ukazují i ambice nové předsedkyně Evropské komise Ursuly von der Leyen o navyšování geopolitického významu EU. Neschopnost naplnit unijní geopolitické ambice je však již dlouhodobým evergreenem.

V kontextu předchozích odstavců se zrcadlí i současný trend negativního ovlivnění bezpečnosti České republiky a spojenců chabou předvídatelností transatlantických vztahů s projevy politické nejednotnosti uvnitř EU a NATO. I přes tuto tendenci poskytuje Severoatlantická aliance pro Českou republiku stále zásadní a hlavní vojensko-bezpečnostní garance. Alianční turbulence byly vyvolány rétorikou prezidenta Donalda Trumpa zpochybňující NATO a případný odchod USA ze struktur pronesených v začátcích jeho mandátu. Turecko se navzdory ostré kritice aliančních partnerů rozhodlo nakoupit ruské protivzdušné komplety S-400, pokračuje v intervenci proti Kurdům v Sýrii, zapojuje se, byť spíše nepřímo, při rozdmýchávání a silných výrocích v konfliktu v Náhorním Karabachu. Francie se připojila zpochybněním kredibility aliance prohlášením, že NATO je ve stádiu „mozkové smrti“ a vyjádřením pochyb o spolehlivosti článku 5 o kolektivní bezpečnosti. Značný vliv na rozkmitání nerovnováhy mělo i vypovězení

Smlouvy o likvidaci raket středního a krátkého doletu a s tím spojená obava z potenciální eskalace napětí mezi USA a Ruskem. Bez povšimnutí by nemělo zůstat ani uznání vesmíru jako páté bojové domény.

Ačkoliv se spory o obranné výdaje evropských členů aliance v posledním roce přesunuly do zákulisí, stále zůstávají aktuální. Dopady koronavirové pandemie se pravděpodobně projeví nižšími výdaji na obranu, a to zejména u evropských států. Většina členů přitom nebyla schopna požadovaných dvou procent HDP na obranu dosáhnout ani v době ekonomické konjunktury.

Takový vývoj může v rámci NATO opět zapříčinit eskalaci konfliktu o dlouhodobém podfinancování evropských armád. Lze předpokládat, že USA budou svůj tlak na další členské státy NATO stupňovat také v otázce politiky vůči Číně a Íránu. U obou těchto zemí lze přitom očekávat výrazné rozdíly v přístupu USA a evropských spojenců, což může transatlantické vztahy dále negativně ovlivňovat.

V oblasti transatlantických vztahů nastalo pouze nepatrné zlepšení. Jako úspěšná se přesto ukazuje prohlubující se česko-americká spolupráce v oblasti boje proti kybernetickým hrozbám a pokračující spolupráce tajných služeb.

Jaroslav Vítek

Euroatlantická civilizační kotva

Euroatlantický civilizační okruh je pevně ukotven v doktríně lidských práv a základních svobod - vytvořil nezadatelné, nezrušitelné, nezcizitelné a nepromlčitelné lidskoprávní standardy univerzální i regionální, a to včetně účinných mechanismů jejich ochrany.

V aktuálním vývojovém období dochází ke zřetelnému přechodu od vyhraněného konceptu společenské multikulturality a plurietnicity k většímu důrazu na právo na bezpečnost. Jde o přirozenou reakci států a národů na postmoderní hrozby nadnárodního charakteru (mezinárodní terorismus, kybernetické a hybridní ataky, důsledky „střetu civilizací“ - migrační vlny a globální pandemická ohrožení).

Konstitucionalismus (vláda národních Ústav) v jeho internacionalizované (OSN, NATO, OBSE, RE) a komunitarizované (EU) podobě je základem euroatlantické civilizace.

Recentní ústavní stát, který stojí na principu suverenity lidu, politického pluralismu, principu dělby moci a na pilíři právního a sociálního státu, musí být zásadně odolný a trvale udržitelný vůči nedemokratickým či přímo agresorským vlivům zvenčí.

Právo na bezpečnost (k pojmu viz blíže Bílek, P.: Demokratický právní stát ve světle práva na bezpečnost, vědecká monografie, Praha 2004 a 2020) se stává významným institucionalizovaným faktorem zajištění „podstatných náležitostí právního státu“, tedy zejména jeho demokratické podstaty spočívající v lidskoprávní doktríně.

K takovým hodnotám se ČAKO plně hlásí a hodlá je s nasazením prosazovat prostřednictvím euroatlantického bezpečnostního systému (NATO), který musí odrážet nové mezinárodní hrozby a výzvy.

Pavel Bílek

Kanada vyzvala NATO ke sledování čínských kroků v Jihočínském moři

Kanadský ministr obrany Harjit Sajjan vyzval Severoatlantickou alianci k „monitorování zjevně znepokojujících“ čínských aktivit v Jihočínském moři.

Harjit Singh Sajjan na oficiálním volebním plakátu
foto: CLP

Kanadský ministr obrany Harjit Sajjan vyzval Severoatlantickou alianci k „monitorování zjevně znepokojujících“ čínských aktivit v Jihočínském moři.

Sajjan při videokonferenci bratislavského think tanku Globsec také obvinil Čínu z využívání „diplomacie rukojmích“, když Peking zadržel dva Kanadany, včetně bývalého diplomata, v reakci na zatčení finančního šéfa Huawei Meng Wanzhou v kanadském Vancouveru v roce 2018. Podle kanadského ministra takovéto chování vznáší otázky o „skutečných ambicích“ Číny v regionu i ve světě.

„Toto jsou některé z věcí, které budeme nadále monitorovat, avšak potřebujeme je sledovat i v rámci NATO,“ řekl při videokonferenci Sajjan. „Není to jen o tom umět reagovat na nové problémy. Jde o to, aby národy viděly, co NATO přináší na mezinárodní pole, a to je silné poselství obrany a schopnost zastrašování,“ doplňuje kanadský ministr obrany.

Zdroj: Hindustan Times (Indie)

Česká armáda obnoví výcvik záložníků a představila pilotní projekt e-learningového cvičení Aktivní zálohy

V Domě armády Praha se na začátku října uskutečnila tisková konference, kde náčelník Generálního štábu AČR armádní generál Aleš Opata potvrdil od listopadu a prosince letošního roku obnovu výcviku vojáků Aktivní zálohy. Zároveň s dalšími představiteli armády představil pilotní projekt e-learningového výcviku Aktivní zálohy.

Aktivní záloha je plnohodnotnou součástí Ozbrojených sil České republiky a pro plně profesionální Armádu ČR je nezbytná. V současné době je v aktivní záloze 3 308 vojáků a vojačky, kteří působí v šedesáti jednotkách. O službu v Aktivní záloze je neustále zájem a počet zájemců je velký.

Pro Českou republiku je zásadní obranyschopnost země

Generál Opata na tiskové konferenci zdůraznil, že zásadní pro Českou republiku je především obranyschopnost země. Z tohoto důvodu se nemůže výcvik armády zastavit. Hlavním důvodem zrušení zářijových a říjnových cvičení Aktivní zálohy bylo preventivní opatření, aby v případě nálezů nebyly ohroženy civilní firmy a rodiny záložníků.

V měsíci listopadu a prosinci chce armáda výcvik Aktivní zálohy opět obnovit. Vše bude i nadále probíhat pod přísnými hygienickými opatřeními, která jsou v armádě daleko přísnější než v civilní sféře. O hygienických pravidlech, testování vojáků a zdravotních prohlídkách informoval novináře ředitel Sekce vojenského zdravotnictví MO brigádní generál Zoltán Bubeník.

„Vyhlášení současného nouzového stavu nemá žádný negativní vliv na výcvik. Na základě uvolnění opatření hlavní hygieničky Ministerstva obrany proto obnovujeme pozastavený výcvik vojáků Armády České republiky a v souvislosti s tím i výcvik vojáků Aktivní zálohy,“ informoval generál Opata a dodal, že armáda připravila pro vojáky Aktivní zálohy, kterým bylo zářijové a říjnové cvičení zrušeno, nový projekt výcviku, který bude probíhat e-learningovou formou.

Celkově se tento druh výcviku dotkne necelé tisícovky záložníků. Pro armádu je to ideální možnost, jak je zdokonalit v teorii, na kterou při běžném výcviku není tolik času. Tuto online metodu výcviku chce armáda používat i v budoucnu jako běžnou metodu výcviku a vzdělávání vojáků.

E-learningový výcvik přispěje k motivaci záložníků

Epidemiologická situace se v současné době zhoršuje a česká armáda k tomu přijímá adekvátní opatření. O případném nasazení zálohy, která je nedílnou součástí české armády, rozhoduje velení Armády ČR. Proto je nutné, aby při případném zhoršení situace byla armáda na tento scénář připravena a vojáky Aktivní zálohy mohla povolát. On-line výcvik proto považuje za jeden z aspektů, jak tyto vojáky motivovat a připravovat.

O pilotním projektu výcviku vojáků Aktivní zálohy formou e-learningu informoval novináře zástupce ředitele Sekce plánování sil brigádní generál Miloslav Lafek. „Kurz e-learningu chystáme pro ty záložníky, kterým byl výcvik v září a říjnu zrušen. Tento dvouměsíční výpadek se jim snažíme takto nahradit. Jde o pilotní projekt, nebude to dokonalé, ale s problémy si umíme poradit,“ uvedl generál Lafek a dodal, že i česká armáda se chce zařadit do moderní výuky formou online, jako ji zavádí i ostatní armády ve světě. „I naše armáda chce jít s dobou, která si to žádá,“ dodal závěrem generál.

Zkušenosti z e-learningového kurzu v Kanadě

Touto moderní formou výcviku prochází v současné době voják Aktivní zálohy kapitán Jiří Purm, který absolvoval kurz v Kanadě. „V současné době tímto druhem kurzu procházím. Je to pro mě nejen zajímavá zkušenost, ale zároveň mi přejde do krve i potřebná teorie. Nezastírám, příprava mi zabere dost času, ale věřím, že v závěrečném testu uspěji. Je to především teorie, na kterou při praktickém výcviku není tolik času. Tyto znalosti jsou ale také nezbytně nutné, takže věřím, že i čeští vojáci Aktivní zálohy tuto možnost uvítají,“ řekl kapitán Purm.

Zdroj: <http://www.acr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/ceska-armada-obnovi-vycvik-zalozniku-a-predstavila-pilotni-projekt-e-learningoveho-cviceni-aktivni-zalohy-223904/>

Prostějovská jednotka bezpilotních systémů převzala od prezidenta bojový prapor a čestný název

Prezident republiky v doprovodu ministra obrany Lubomíra Metnara a náčelníka Generálního štábu AČR armádního generála Aleše Opaty se zúčastnil slavnostního nástupu 53. pluku průzkumu a elektronického boje v Prostějově. Při této příležitosti propůjčil 533. praporu bezpilotních systémů bojový prapor a jednotce udělil čestný název generálmajora in memoriam Josefa Dudy.

Prezidenta Miloše Zemana po příjezdu uvítali na nástupišti posádky v Prostějově ministr obrany Lubomír Metnar a náčelník Generálního štábu AČR armádní generál Aleš Opat. Velitel nastoupených jednotek poté prezidentu republiky a vrchnímu veliteli Ozbrojených sil České republiky podal hlášení. Následovala státní hymna a po vyhlášení rozkazu prezidenta republiky o propůjčení bojového praporu a čestného názvu 533. praporu bezpilotních systémů přinesli vojáci Hradní stráž nové bojový prapor, který Miloš Zeman dekoroval stuhou.

„O generálech se někdy říká, že se připravují na minulou válku. Jsem rád, že o českých generálech to neplatí, neboť právě dnes děláme významný krok k tomu, aby se do výzbroje české armády dostaly zbraně 21. století,“ uvedl Zeman a k udělení bojového praporu a čestného názvu jednotce poblahopřál s tím, že se budou hrdě hlásit k odkazu generálmajora Josefa Dudy, jehož jméno od dnešního dne nosí.

Prezident Miloš Zeman si po ukončení slavnostního nástupu se zájmem prohlédl vystavenou techniku 533. praporu bezpilotních systémů a následně živě diskutoval s vojáky.

Bezpilotní prostředky do moderní armády patří

Vojáky pozdravil i ministr obrany Lubomír Metnar, který zdůraznil, že k budování moderní armády 21. století patří i bezpilotní prostředky. „Proto letos v lednu vznikl v Prostějově 533. prapor bezpilotních prostředků, který je součástí 53. opavského pluku průzkumu a elektronického boje. V současné době jednotka disponuje průzkumnými drony, z nichž nejvýkonnějším bezpilotním prostředkem je Scan Eagle, který čeští vojáci používají k průzkumu na misi v Afghánistánu už od roku 2015,“ informoval ministr obrany.

Lubomír Metnar zdůraznil, že česká armáda využíváním bezpilotní techniky jde cestou, kterou zvolily všechny vyspělé armády. V letech 2023 až 2027 chce rozšířit výzbroj praporu o taktické drony, které jsou schopné nést výzbroj. „Naši vojáci využívají taktické drony nejen k průzkumu, ale i při bojových operacích. Díky těmto technologiím chráníme životy vojáků a nevystavujeme je přímému ohrožení nepřitelem,“ dodal ministr Metnar.

Zdroj: <http://www.mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/za-vojaky-prostejovskeho-praporu-bez-pilotnich-systemu-zavital-prezident-milos-zeman--223888/>

Spolupráce Univerzity obrany a MLCC se zdárně rozvíjí

V úterý 6. října 2020 podepsali rektorka-velitelka Univerzity obrany plukovnice gšt. Zuzana Kročová a ředitel Mnohonárodního centra pro koordinaci logistiky plukovník gšt. Daniel Zlatník na půdě jediné vojenské vysoké školy dohodu o spolupráci, která vytváří základ pro další rozvoj vzájemné součinnosti v oblasti vojenské logistiky.

Spolupráce Univerzity obrany s Mnohonárodním centrem pro koordinaci logistiky (MLCC) byla zahájena již krátce po vzniku centra v roce 2010. Cílem této mnohonárodní vojenské organizace, která je podřízena 1. zástupci náčelníka Generálního štábu AČR, je budovat a posilovat mnohonárodní logistické schopnosti a poskytovat společná řešení pro logistickou podporu jednotek zemí aliance. Mezi hlavní úkoly MLCC patří rozvoj mnohonárodní interoperability, budování vzájemné důvěry, koordinace logistického vzdělávání, výcviku a cvičení logistických prvků, rozvoj logistických schopností a sdílení znalostí a zkušeností. Z původních pěti zakládajících členů se počet účastníků rozšířil na dnešních dvacet. Sedm států má přitom v centru své zástupce.

Vzájemná spolupráce univerzity a centra vytváří prostor pro zapojení odborníků Univerzity obrany formou expertní a lektorské činnosti v mezinárodních kurzech a workshopech organizovaných centrem. Současně akademičtí pracovníci mají možnosti přímé participace na testování a ověřování postupů a přístupů v rámci mezinárodního prostředí, včetně sběru nových poznatků a jejich využití v rámci vědecké, expertní, ale rovněž i pedagogické činnosti. Do současné doby se již odborníci univerzity zapojili jako lektoři odborných mezinárodních kurzů a vzdělávacích aktivit, jako byl např. kurz Reception, Staging and Onward Movement (RSOM), realizovaný na půdě UO i v zahraničí na základě přímého požadavku zahraničních partnerů. Odborníci UO se rovněž prostřednictvím MLCC zapojili do realizovaných mezinárodních cvičení Capable Logician, především při testování praktické využitelnosti a praktičnosti mezinárodních standardů. Současně MLCC sehrává důležitou roli v oblasti podpory vědecké a tvůrčí činnosti, jak zahraničních projektů, např. Smart Defence či NATO Science and Technology Organization (STO), tak i projektů národních např. Technologické agentury ČR.

Na základě uzavřené smlouvy bude MLCC a UO spolupracovat na rozvoji vzdělávání v oblasti vojenské logistiky, podpory a udržitelnosti ozbrojených sil v mnohonárodních operacích. Jak uvedl plukovník Zlatník: „příležitost pro vzájemně výhodnou spolupráci spatřuji v oblasti rozvoje a podpory vědy, dalším rozvoji vědeckých pracovníků, podpoře vzdělávání studentů a výměně znalostí a zkušeností“. Cestou MLCC se budou moci univerzitní pracovníci zapojovat do projektů NATO Smart Defence, účastnit se v roli účastníků i lektorů odborných logistických kurzů, seminářů a konferencí. Dlouhodobá vzájemná spolupráce obou subjektů na profesionální úrovni ukazuje, že zde existuje budoucí vysoký potenciál pro její další rozvoj. Univerzita obrany se tak stane pro MLCC jedním ze stěžejních partnerů.

Zdroj: <https://info.unob.cz/Stranky/2020/10/20201013.aspx>

Obavy veřejnosti o bezpečnost České republiky klesají, souhlas se členstvím v NATO se mírně snížil

Aktuální mezinárodní situace znepokojuje necelou třetinu české veřejnosti (32 %), což představuje výrazný pokles oproti průzkumu z roku 2017. Míra souhlasu s členstvím v Severoatlantické alianci zůstává i přes mírné oslabení nadále poměrně vysoká (68 %). Téměř dvě třetiny (62 %) veřejnosti důvěřují NATO i Armádě ČR, že jsou schopny zajistit vnější bezpečnost naší země.

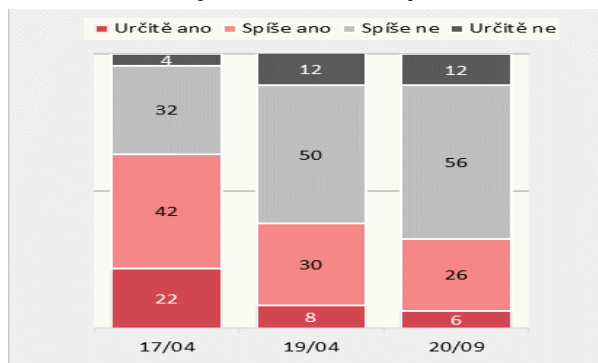
Citovaný výzkum neziskového ústavu STEM (www.stem.cz) byl proveden metodou osobních rozhovorů (face-to-face) na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let ve dnech 31.8. – 13. 9. 2020. Respondenti byli vybráni kvótním výběrem, celkem odpověděl soubor 1027 respondentů. Na výzkumu pracovalo 235 tazatelů (PAPI, CAPI).

STEM dlouhodobě sleduje postoje české veřejnosti v otázce bezpečnosti České republiky a členství v Severoatlantické alianci (NATO). Vysoká míra obav v roce 2017 patrně souvisela s dozvuky migrační krize. Vyšší míra znepokojení z mezinárodní situace se zřejmě promítla i do nárůstu podpory našeho členství v Alianci. Z posledního průzkumu vyplývá, že obavy veřejnosti o bezpečnost významně poklesly. Mírně klesá i míra souhlasu s naším členstvím v NATO.

V dubnu 2017 se o bezpečnost země obávaly téměř dvě třetiny respondentů (64 %). V září 2020 mezinárodní situace znepokojovala už jen necelou třetinu veřejnosti (32 %).

Myslíte si, že za současné mezinárodní situace je ohrožena bezpečnost České republiky?

Pramen: STEM, Trendy 2017–2020

Souhlas veřejnosti se členstvím České republiky v NATO zůstává i nadále vysoký. V září 2020 podporovaly členství více než dvě třetiny (68 %) českých občanů. Opačný názor zastávala necelá třetina populace (32 %).

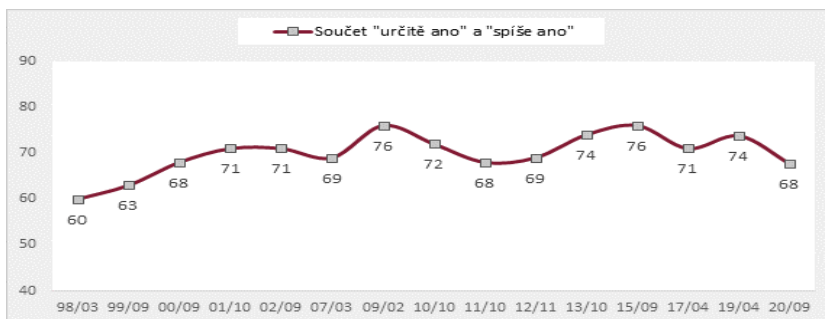
Souhlasíte se členstvím České republiky v NATO?

Pramen: STEM, Trendy 09/2020, 1027 respondentů starších 18 let

Z dlouhodobé časové řady STEM vyplývá, že míra souhlasu s členstvím České republiky v NATO se v posledních 20 letech stabilně drží v blízkosti 70 %. V relativně nedávné době se od této úrovně výrazněji vzdálila v roce 2015, kdy zvýšené obavy z migrace pravděpodobně zvýšily podporu členství v NATO. Pokles obav o bezpečnost České republiky nicméně provází i mírný pokles podpory Aliance.

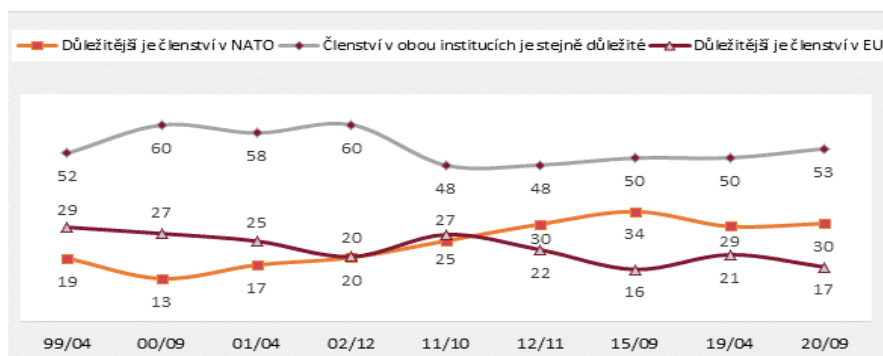
Souhlasíte se členstvím České republiky v NATO?

Pramen: STEM, Trendy 1998 – 2020

Následující graf zobrazuje, jak česká veřejnost vnímá důležitost členství v NATO a Evropské unii. V poslední době začalo opět přibývat občanů, kteří považují členství v obou institucích za stejně důležité. Z dlouhodobé časové řady nicméně vyplývá, že od roku 2012 je stále více těch, kteří staví výše členství v NATO (30 %). Členství v EU považuje za důležitější jen 17 % dotázaných.

Domníváte se, že pro náš stát je dnes důležitější členství v Evropské unii nebo v NATO?

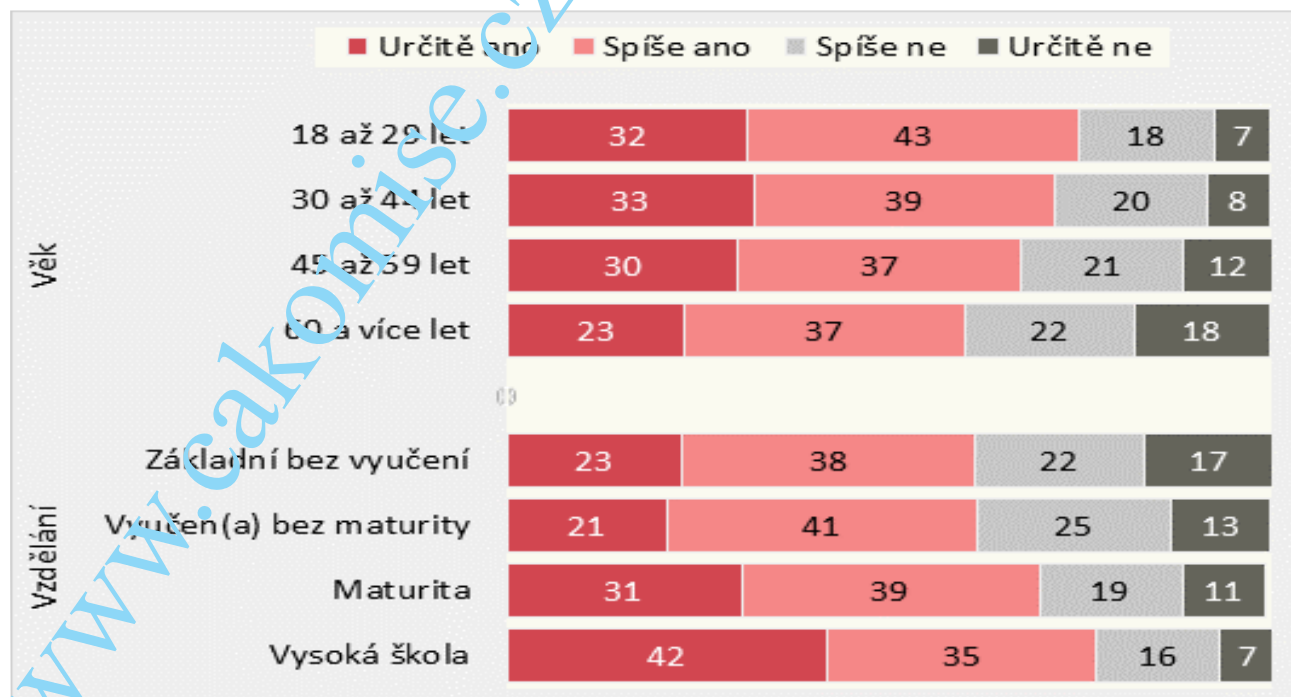
Pramen: STEM, Trendy 2011 – 2020

Následující srovnání ukazuje, že členství České republiky v NATO má většinovou podporu ve všech věkových i vzdělanostních skupinách. Nicméně nejvyšší míru podpory má naše členství zejména mezi mladšími a vzdělanějšími občany. V těchto skupinách souhlasí s naším členstvím v NATO okolo tří čtvrtin respondentů.

Souhlasíte se členstvím České republiky v NATO?

Podle věku a vzdělání

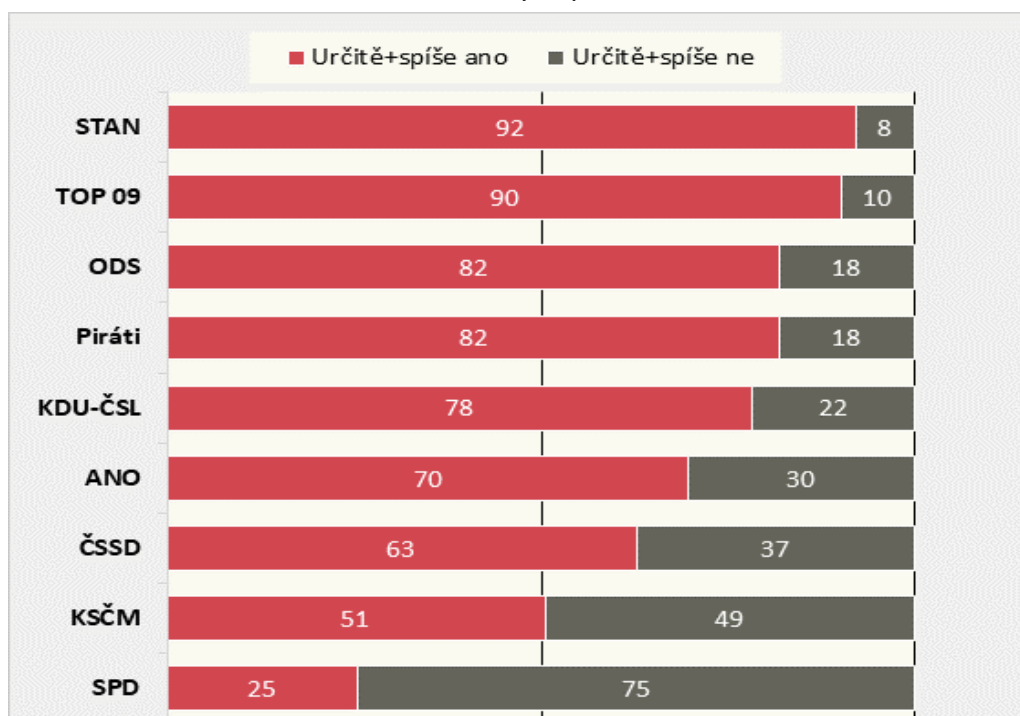

Pramen: STEM, Trendy 09/2020, 1027 respondentů starších 18 let

Rovněž mezi příznivci většiny parlamentních politických stran má české členství v NATO většinovou podporu. Dokonce i těsná většina sympatizantů KSČM, jejíž vedení prosazuje vystoupení z Aliance, souhlasí s členstvím České republiky v NATO. SPD je tak podle posledního průzkumu jedinou parlamentní stranou, u jejíž stoupců významně převládá nesouhlas se členstvím v NATO.

Souhlasíte se členstvím České republiky v NATO?

Podle stranických preferencí

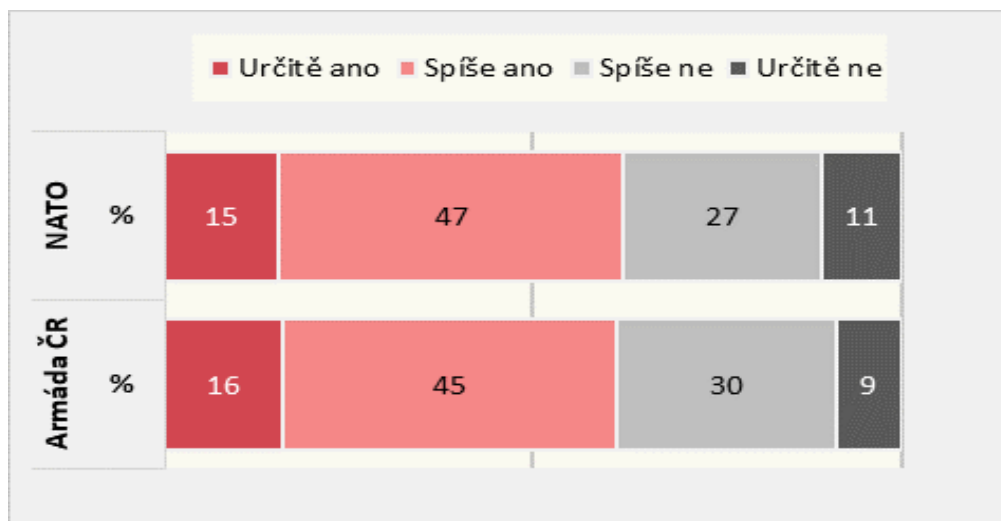
Pramen: STEM, Trendy 09/2020, 1027 respondentů starších 18 let

(Údaje za stoupence STAN, TOP 09 a KDU-ČSL jsou vzhledem k jejich nízkému počtu v souboru pouze orientační.)

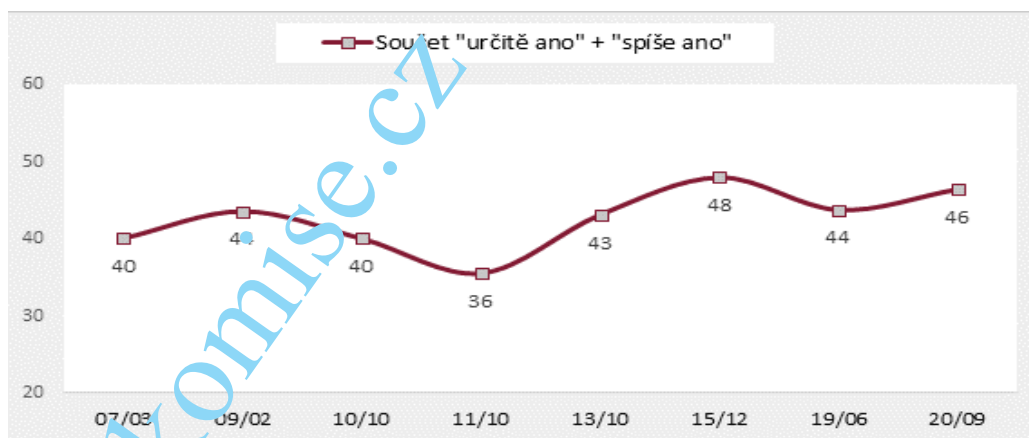
Vyšší podpora našeho členství v NATO koresponduje s téměř dvoutřetinovou důvěrou (62 %) ve schopnost NATO zajistit vnější bezpečnost naší země. Podle posledního průzkumu je důvěra ve schopnosti NATO dokonce o jeden procentní bod vyšší než důvěra ve schopnosti Armády ČR.

Důvěřujete schopnostem následujících institucí, pokud jde o zajištění vnější bezpečnosti země?

Pramen: STEM, Trendy 09/2020, 1027 respondentů starších 18 let

Souhlasíte s vysíláním českých vojenských misí do oblastí vojenských konfliktů?

Pramen: STEM, Trendy 2007–2020

Zdroj: <https://www.stem.cz/obavy-verejnosti-o-bezpecnost-ceske-republiky-klesaji-souhlas-se-clenstvim-v-nato-se-mirne-snizil/>

Z výroční zprávy BIS 2019

Bezpečnostní informační služba (BIS) zveřejnila svoji tradiční každoroční zprávu, v níž varovala před útoky na české bezpečnostní zájmy.

BIS se ve zvýšené míře zaměřila na rizikové aktivity týkající se strategických projektů z oblasti energetiky a informačních a komunikačních technologií.

„Z pohledu bezpečnosti ČR hodnotí BIS jako nežádoucí zejména potenciální závislost na dodavatelích pocházejících ze zemí, které aktivně působí proti ČR, jejím zájmům nebo jejím spojencům z NATO či EU“, konstatují zpravodajci.

Zdroj: Výroční zpráva BIS 2019

Novým prezidentem USA byl čerstvě zvolen Joe Biden, kandidát Demokratické strany. Státníci zemí EU a NATO se shodují v tom, že by tato změna americké prezidentské administrativy mohla přinést revitalizaci a prohloubení euroatlantické bezpečnostní spolupráce.

Zdroj: většinové komentáře politických analytiků a médií.

Rubriku připravili Pavel Bílek, Jaroslav Vítek

Předsednictvo České atlantické komise:

Předseda a generál ČAKO:

Doc. JUDr. et Mgr. **Pavel Bílek**, Ph.D., O.C.M., Dr. h. c.

Místopředseda a plukovník ČAKO: Dr. et Dr. **Jan Berwid-Buquoy**

Místopředseda a plukovník ČAKO: Mgr. **Svatopluk Haugwitz**

Místopředseda a plukovník ČAKO: pplk. v. v. Ing. **Miroslav Tlamicha**

Místopředseda ČAKO: pplk. v. v. Dr. **Miroslav Fehér**

Výkonný tajemník a major ČAKO: **Jaroslav Prošek**, BBA, MBA

Šéfredaktor Czech Atlantic Forum: Dr. **Miroslav Fehér**

Česká atlantická komise pracuje ve 4 sekcích:

Sekce diplomatické spolupráce – předseda sekce Mgr. **Svatopluk Haugwitz**,

Sekce bezpečnostní a vojenská – předseda sekce pplk. v. v. Ing. **Miroslav Tlamicha**,

Sekce osvěty a zpravodajství – předseda sekce Dr. et Dr. **Jan Berwid-Buquoy**,

Sekce organizační – předseda sekce pplk. v. v. Dr. **Miroslav Fehér**.

Poradní sbor předsedy a generála ČAKO:

pplk. v. z. Ing. **Jaroslav Vítek**, MBA, plk. ČAKO, šéfporadce pro oblast strategickou a projektovou,

PhDr. et Mgr. **Pavel Hájek**, pplk. ČAKO, poradce pro oblast vnitřní bezpečnosti,

JUDr. **Jitka Lenková**, mjr. ČAKO, poradkyně pro oblast juristickou a publicistickou,

pplk. v. v. **Petr Mrázek**, pplk. ČAKO, poradce pro oblast vnější bezpečnosti,

plk. v. v. doc. Ing. **Stanislav Schorm**, CSc., plk. ČAKO, poradce pro oblast akademickou a vzdělávací,

plk. v. v. prim. MUDr. **Lubomír Šindelář**, poradce pro oblast zdravotnictví,

Hans Weber, MSc, MBA, kpt. ČAKO, poradce pro oblast diplomacie.

Oratio sine malis est avis sine alis

Oratio cultus animi est (Seneca)

Autoři čísla

Doc. JUDr. Pavel BÍLEK, Ph.D., Dr. h. c.,

předseda a generál ČAKO

Dr. et Dr. Jan BERWID-BUQUOY,

místopředseda ČAKO, předseda Sekce osvěty a zpravodajství,
zástupce šéfredaktora Czech Atlantic Forum

pplk. v. v. Dr. Miroslav FEHÉR,

místopředseda ČAKO, předseda Sekce organizační,
šéfredaktor Czech Atlantic Forum

JUDr. Jitka LENKOVÁ,

poradkyně předsedy ČAKO, členka redakční rady

Jaroslav PROŠEK, MBA,

tajemník ČAKO, tajemník redakční rady

pplk. v z. Ing. Jaroslav VÍTEK, MBA,

šéfporadce předsedy a generála ČAKO

Obsah

Slovo předsedy

Pavel Bílek 2

Privilegium pro Českou republiku

Jan Berwid-Buquoy 3

Navštívili jsme

Miroslav Fehér 5

České exportní fórum

Pavel Bílek, Jaroslav Prošek 9

Z nebe ho sundali teroristé

Jitka Lenková 10

Nové rozměry hrozeb

Jaroslav Vitek 11

Euroatlantická civilizační kotva

Pavel Bílek 12

Aktuálně jsme pro Vás vybrali

Pavel Bílek, Jaroslav Vitek 13

Organizační struktura ČAKO

Pavel Bílek, Miroslav Fehér 19

Autoři fotografií

Bärbel Berwidová-Buquoyová,

Iveta Hrbková,

Miroslav Tlamicha,

autoři článků

a archiv ČAKO.

CZECH ATLANTIC FORUM (CZAF), vychází čtvrtletně v nákladu 500 výtisků.

Vydává Česká atlantická komise z. s. (ČAKO), IČ 49368761, www.cakomise.cz.

Registrace Ministerstvo kultury ČR: E 23470, ISSN 2571 - 3779.

Kontaktní adresa: Rytířská 539/31, 110 00 Praha 1 - Staré Město.

Redakční rada: Dr. Miroslav FEHÉR, šéfredaktor, Dr. et Dr. Jan BERWID-BUQUOY, zástupce šéfredaktora, Ing. Ivan LAMPRECHT, JUDr. Jitka LENKOVÁ, Mgr. Jan PARKMAN, Zdenka PUSTAYOVÁ, Jaroslav PROŠEK, MBA, tajemník redakce.

Všechna práva autorů jsou chráněna. Reprodukce, přetisk a jakékoliv šíření pouze se schválením předsednictva ČAKO. Názory autorů nemusí být vždy shodné s názory předsednictva ČAKO.

Redakcí nevyžádané příspěvky se nevracejí. Dáno do tisku 18. 11. 2020.

Výtisky CZAF jsou neprodejné.